

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXI.

V Celovcu, 3. julija 1902.

Štev. 27.

Naš starosta

milostljivi gospod prošt in nadžupnik tinjski itd.

Lovro Serajnik †.

„Hvalimo sloveče može . . . Njih trupla so pokopana v miru, in ime jim živi od roda do roda. Njihovo modrost pripovedujejo ljudstva in njihovo slavo oznanja srenja.“
Sir. 44, 1. 14. 15.

Sicer ne nepričakovana, a vendar pretresujoča je novica: častitljivi starosta koroških Slovencev je umrl!

V soboto dné 28. rožnika t. l., ob 2. uri popoldne, je v staroslavni Tinjah po šesttedenskem bolehanju v 94. letu svoje starosti v Gospodu preminul milostljivi gospod Lovro Serajnik, infularni prošt kolegijatnega kapiteljna velikovškega, nadžupnik tinjski, bivši dekan, starosta koroških Slovencev in koroških duhovnikov, biserni mašnik, vitez reda železne krone III. vrste, nositelj častne svetinje za 40 letno zvesto službovanje, častni občan šent-jakobske občine v Rožu itd.

S proštom Serajnik-om je umrl preblag rodoljub, vzgleden duhovnik, ki je slovel po vsej Sloveniji, ki so ga visoko čislali vsi, ki so ga poznali. Ljubil vsakdor, kdor se mu je smel približati. Umrl je mož kot kristal čistega značaja, vnet za svoj poklic, ljubeč svoj narod, visoko izobražen, nenavadno krepak do zadnjega.

Besede, ki jih je slavni škof Ant. M. Slomšek v predgovoru svojim nedoseženim življenjepisom posvetil spominu Serajnikovega ožjega rojaka, Matije Ahacelja, smemo pač obrniti tudi na prošta L. Serajnik-a: „Bil je mož v Korotanu toliko priprost in ravnega srca, pa tudi veliko prebrisan in v vseh vednostih znajden, da ga niso imeli prednamci, in ga zanamci bodo težko imeli. Izvrsten učitelj, poln jasnega nauka na leci, . . . bil je rajni draga igla Slovencev, dika koroške duhovščine, ponos Slovencev koroških.“

Mladost.

Rožan žlahtnega srca je bil rajni prošt Serajnik. Pod kmetško slamnato streho mu je tekla zibelka. Slomšek opisuje v Ahaceljevem življenjepisu župnijo sv. Jakoba v Rožu tako-le: „V lepi rožni dolini, blizu kranjskih gor, je poštena stara fara sv. Jakoba. Farna cerkev na veselem holmcu stoji in prijazno po fari gleda, toliko lepega polja, senošetij in sadunosnikov, ki domače vasi lepo veselo venčajo . . . v kateri je toliko slavni mož, duhovnikov in posvetnih gospodov rojenih, da ni blizu hiše, ki bi svojih gospodov ne štela, katerih nekoliko še zdaj živi. In po pravici bi rekel, da je taka sosenska pravi božji vrt, v katerem se izredi toliko služabnikov božjih, da skoro leto ne mine, da bi eden rojakov nove maše ne pel.“

V te fare podružnici, pri sv. Petru, se je dné 6. velikega srpana 1808. l. spoštovanemu kmetu Jakobu Serajniku p. d. Žofranu in njegovi ženi Mariji, rojeni Trupe, porodil sin Lovro. Krstil ga je takratni št.-jakobski kaplan g. Anton Furlan, botra sta mu bila Katarina Štikar in Šimen Dobernik p. d. Afernik. — Lovro je imel dva brata in tri sestre. Starejši brat Jakob je za očetom prevzel dom in je tam dolgo in pridno gospodaril. Bil je zelo dovtipen in pri sosedih jako priljubljen. Sodeloval je tudi pri ustanovitvi št.-jakobske posojilnice ter je bil več let njen odbornik. Tri sestre so pokojniku dolga leta gospodinjile. — Iz Serajnikove rodbine je izšlo tudi lepo število vrlih mož-učiteljev, ki pa delujejo vsi na Spodnjem Štajerskem.

Rad je prošt Serajnik še zadnji čas pripovedoval o svoji mladosti. Mnogokrat je poudarjal, da se je imel le posebnemu božjemu varstvu zahvaliti, da je dočkal toliko starost. Že otrok v zibelki je bil v smrtni nevarnosti. Nekega dné ga namreč domači pusté samera, spečega v zibelki, in se podajo na polje. V izbo pa prilo mastijo prasci, izvlečejo otroka iz zibelke in ga suvajo po tleh. Otrok se prične jokati, ob pravem času pa še prihiti mati in ga reši. — Ko je naš Lovro še bival pod domačo streho, so bili za našo deželo hudi časi. Francozje prišli so večkrat in pokojnik je pripovedoval, kako so pred ljutim sovražnikom v temnih gozdih skrivali sebe in svoje imetje.

Rožani so bili od nekaj ukaželjni. Slomšek n. pr. piše: „V tistem kraju, kjer so bili naš Ahacelj doma, so bile posebno prebrisane glave. Ko so prišli dijaki ob praznikih domov, so hoteli domači bratje vse pozvedeti, česar se v šoli učijo. Dobili so stare bukve in se jeli učiti, eden latinskega, drugi grškega, tretji se je

zemljepisov lotil. Neki sosed Ahaceljev, Izop po imenu, je latinski besednik na oralo privezal, in se po ogonih gori in doli latinskih besed učil ter je prav gladko latinski govoril. Ko je to njegov sosed zvedel, se je grškega jezika podstopil, si kupil sv. pismo, v grškem jeziku pisano, ter ga je bral, in kedar so naš Matija k domu prišli, jih je grški pozdravil. Take učenosti niso po navadi za kmete; pa potreba je vendar kmetiškimi ljudem, da vejo, kako je kaj po svetu. Pa tudi boljše je, da kaj pametnega beró, kakor bi po tabernah kupice žganja ali pa bokale piva izpraznovali.“

Gotovo se je imel L. Serajnik zahvaliti Ahaceljevemu vplivu, da je prišel v nauke. V Št. Jakobu so imeli že takrat takoimenovano „trivijalno“, t. j. začetno šolo, ki je bila nastanjena v župnišču. To je z lepim uspehom obiskoval tudi naš Lovro in potem prišel v latinske šole celovške. — Najboljši mladinski prijatelj in sošolec Serajnikov je bil J. Ambroš, ki je bil v istih letih ter se je porodil na bližnji Tešnji pri p. d. Lipeju. Že mlada fanta je vezala srčna ljubezen in tudi v šolah sta se trdno družila tako v veselih, kakor v težkih dneh. Ambroš se je pozneje podal na Hrvatsko in je tam dosegel odlično mesto, bil je namreč c. kr. nadštabni zdravnik in zdravstveni načelnik pri generalnem poveljništvu v Zagrebu. Njegov sin je bil tam dolga leta župan.

L. 1830. in 1831. se je učil naš mladi dijak na c. kr. vseučilišču v Gradcu humanistike in modroslovja, potem pa je vstopil v duhovno semenišče celovško. Svoje nauke je tú dovršil s prav dobrim uspehom. Učitelj mu je bil med drugimi tudi njegov ožji rojak in očetovski prijatelj, Matija Ahacelj, ki je bogoslovce učil kmetijstva.

Takrat je bil celovskim bogoslovcem špirituval ali duhovni voditelj že večkrat imenovani A. M. Slomšek. Močno je ta izvrstni mož vplival na svoje bogoslovce, jim netel ljubezen do katoliške cerkve, Slovincem pa budil in v nemal še posebej tudi ljubezen do slovenskega rodu in drage materinščine. Od svojega duhovnega očeta si je naš pokojnik navzel pravega Slomške kovega mišljenja: tiste nežne in iskrene ljubezni do svete vere in mile slovensčine, ki ga je dičila vse njegove dni. Slomška je vedno visoko čislal, imenoval ga je naravnost svetnika. — Sošolec Serajnikov v bogoslovju je bil med drugimi naš slavni Matija Majar-Ziljski.

Kaplan — provizor — župnik — dekan.

Dné 1. velikega srpana 1835 je tedanji škof Jurij Mayr posvetil g. Serajnika v mašnika, dné 20. kimovca istega leta pa je nastopil svojo prvo službo kot kaplan v nemški Sirnici, kjer je tudi mnogo protestantov; tudi med temi si je pridobil mladi duhovnik mnogo ugleda. Leto pozneje, dné 17. avg. 1836, se je preselil v Sveče, kamor ga je kn.-šk. ordinarijat prestavil z željo, da se v slovensčini dalje izobrazi, in kjer je ostal do 6. sušca 1838. Od tu je šel v Št. Lenart pri 7 studencih, dné 13. sušca 1840 v Blatograd, od koder pa se je že dné 22. vinotoka 1840 zopet preselil v Glinje, kjer je ostal do 22. grudna 1847. — V tem času, namreč dné 22. in 23. malega travna 1845 je napravil z zelo dobrim uspehom tudi župnijski izpit. Od dné 23. grudna 1847 do 24. vel. travna 1848 je oskrboval župnijo Borovlje. Preselil se je potem k Dev. Mariji na Zili, kjer je bil že dné 25. vel. travna istega leta imenovan za župnika. Dné 29. vel. srpana 1869 je prišel za dekana v Pliberk in tam je deloval do konca mal. srpana 1877.

Dekan Jan. Rabič v Kapli ob Dravi je dné 30. rožnika 1818 dal tedanjemu provizorju prelepo spričevalo, v katerem med drugim pravi, da je g. Serajnik deloval v največjo zadovoljnost vseh občin. „V Glinjah, kjer ni šole, se je mnogo trudil, da mladini poda dosti veronauka in zboljša njeno obnašanje. Za sveto stvar sam vnet, je marljivo deloval v spovednici, pri bolnikih, povsodi. Sam milosrčen in jako blagodušen, v slovensčini zelo izurjen, srčen, počasen in razločen v govoru, je bil priljubljeni ljudski govornik vse doline. Sam zelo trezen, je tudi druge v nemal za treznost. V vsem svojem obnašanju pravi duhovnik, nedolžno vesel, zelo uljuden in

izobražen, prijatelj veseli šali v družbi, je bil priljubljen tako kmetom kakor gospódi.“

Kot vnet govornik je pokojni Serajnik slovel daleč na okrog in radi so ga hodili ljudje poslušat. Govoril je vedno kratko, premišljeno, jedrnat; v oblasti je imel jezik, da je segla beseda vedno do srca. — Posebno vnet je bil za mladino in njo dobro učiti, jo skrbno vzgajati, mu je bila velika skrb. Mnogim njegovim učencem po naši deželi je zato še v lepem spominu ljubeznivi katehet, ki je s svojim trudom dosegel lepih vspehov. Dobil je za svojo vneto in skrb zlasti pri šolski mladini tudi mnogo priznanja. — Posebno nadarjen je bil pokojnik za učenje jezikov. Priučil se je bil več jezikov, temeljito je znal tudi laško, kar je mogel porabiti kot župnik pri Dev. Mariji ob Zili, ko je spovedoval laške vojake, nastanjene v Beljaku.

Prošt.

Leta 1877. je prosil dekan Serajnik za po smrti preč. g. Jak. Westermeier-ja izpraznjeno prošt-nijo tinjsko. Bil je predlagan na prvem mestu in priporočali so ga, da je „zelo vnet duhovnik, ki si je s svojim obnašanjem v dušnem pastirstvu, z neumornim trudom in delom na vseh krajih, koder je deloval, pridobil v visoki meri zaupanje in poštovanje. Njegovo obnašanje je vzorno.“

Z odlokom od dné 17. svečana 1877, št. 11.087, mu je bila tinjska prošt-nija od presvitlega cesarja podeljena in dné 1. velikega travna istega leta jo je nastopil. Letos je torej minulo celo četrstoletje, kar je nosil prošt Serajnik proštovsko palico in kapo, dasi je bil novo mesto nastopil že kot sedemdesetleten starček, ko se drugi podajajo v počitek! Pač izvanredna prikazen! Dogodki so pokazali, da jo je nosil vredno, krepko, vstrajno do zadnjega, — ostal je na svojem mestu čvrst in krepak, neutrujen do zadnjega, dočim je med tem časom padlo v grob toliko mlajših delavcev v vinogradu Gospodovem.

I na tem mestu je pokojnik ostal, kar je bil v vseh prejšnjih službah: vnet delavec, zvest dušni pastir! I na odličnem mestu je ostal, kar se je z navdušenjem kazalo vse svoje življenje: vnet Slovenec.

Dokler mu niso opešale moči popolnoma, je opravljal službo božjo, prepričevalno in z vedno še mladeniškim ognjem govoril vernemu ljudstvu. Skrbel je za lepoto hiše božje, bil svojim ovčicam zvest pastir in vodnik. Znan je bil kot prijazen in postrežljiv gospod po vsej deželi po romarjih, ki tako radi prihajajo v Tinje. Ganljivo je bilo videti, kako so v njegovi zadnji bolezni romarji iz oddaljenih krajev popraševali po njem in njegovem zdravju.

Kako živo se je zanimal blagi pokojnik za našo národno stvar, nam je pač vsem v hvaležnem spominu. Ni ga bilo dogodka v našem národnem gibanju, katerega bi se nepozabni prošt ne bil spominjal. Bolelo ga je v rahločutno srce, videti toliko krivic, toliko nasilstva, ki se od strani krutih nasprotnikov dela našemú národu; srčno ga je razveselil vsak napredek národnega gibanja. Spominjamo samo iz zadnjega časa, kako se je častitljivi starček udeležil otvoritve naše „Národne šole“ v Št. Rupertu, pozneje skladišča v Sinči-

vasi. Samo že s svojo navzočnostjo je neupogljivi starosta navdušil mlajši rod. L. 1897. se ni ustrašil niti dolge poti v belo Ljubljano, da se tam udeleži vseslovenskega shoda. Dobro je takrat pisala tržaška „Edinost“: „Koga ne bi bilo ganilo do solz, ko so dovedli v dvorano blizu 90-letnega starčka, prošta Serajnika iz Tinj na Koroškem?! To je domoljubje! Cvetje v zimi!“

Kakor večkrat omenjeni škof Slomšek o Ahaclju, lahko rečemo mi o proštu Serajniku: „Bili so prav po domače mož in učen gospod, moder in dobrotljiv, ki niso živeli samo za-se, ampak za vse skrbeli, kar je bilo Bogu v čast in k pridu národu. — Kdo je našega Lovreta poznal, in ne bo rekel, da so bili zlahten kamen Koroške dežele? — Naš Lovro bili so iskren Slovenec, ki so ljubili svoj materni jezik, in po svoji moči skrbeli za olikanje svojega ljudstva... Ni bilo slovenskih bukev natisnjenih, da bi jih ne bili kupili... Znali so mnogo jezikov, pa materin jezik jim je najljubši bil, v katerem jih je mati Boga spoznavati učila.“

Dokaz temu je, da je blagi pokojnik ves čas skrbel za razširjenje naše družbe sv. Mohorja, da je že od početka rad podpiral naš „Mir“.

Omeniti nam je še pristréne gostoljubnosti pokojnikove. S kako odkritosrčnim veseljem je sprejel vsakogar; kako so mu mladeniško žarela lica, se mu iskriale oči, ko se je razgovarjal s prijatelji, se pomenkoval o minulih časih, govoril o lepoti slovensčine, njenem pomenu in razvitku. Kako ljubeznivo je nazdravljaval gostom v pristrénih napitnicah, kako rad se je spominjal tudi nenavzočih znancev. Vsak Slovenec mu je bil drag brat, za vsakega je imel prijazno, sočutno besedo! Vsakdor, kdor je imel čast, sedeti pri njegovi mizi, pač hrani v blagem spominu ure, ki jih je preživel ob strani ljubeznivega gospoda.

Mnoge zasluge pokojnikove je priznal tudi sam presvitli cesar Franc Jožef I. s tem, da mu je ob svoji petdesetletnici podelil viteški križec železne krone III. vrste. Visoko odlikovanje se je proštu Serajniku slovesno izročilo dné 4. svečana 1899. l. Zbralo se je takrat v tinjski proštiji lepo število odličnih gostov. Takratni velikovski okrajni glavar je v svojem nagovoru proslavljaval mnoge zasluge odlikovanca in ob enem izročil tudi jubilejno častno svetinjo za 40-letno službovanje. — V svojem govoru se je prošt Serajnik zahvalil za izvanredno odlikovanje in se spominjal, da ima zahvaliti samo božjo previdnost, da je doživel ta slavnostni dan, ker je bil v svojem življenju večkrat v smrtni nevarnosti. Med drugim je omenjal, da je, ko je l. 1837. in 1855. po Koroškem razsajala kolera, brez strahu stregel okuženim bolnikom, h katerim se niti lastni sorodniki niso upali pristopiti in so mu le skozi okna dajali jedila za bolnike. — Vedno je bil zvesto udan presvitlemu cesarju, zanj je molil in tudi vernike vedno opominjal, naj bodo zvesti cesarju. Tako je vedno deloval in hoče tudi do zadnjega izdiha tako delovati.

Te besede so se res izpolnile v vsem življenju pokojnega g. prošta.

Letos na Kristov vnebohod je pokojnik obhajal petindvajsetletnico svojega prošto-

vanja v Tinjah. Takrat se je zbralo okrog njega lepo število njegovih čestilcev, da mu sporočé svoje čestitke, mu pokažejo svojo ljubezen in udanost. Nenavadno čil je bival takrat še g. prošt med nami v živahnem razgovoru, zahvaljujoč se vsakemu za obisk. Parnij pozneje pa je obležal in od dné 15. vel. travnika ni več vstal.

Pokojnik je ves čas živel jako trezno in zmerno in izjavljal je mnogokrat, da ima baš temu zahvaliti svojo nenavadno starost in krepke moči. Bil je velik čestilec pokojnega monsignora Kneippa in voda mu je bila od nekdaj velika prijateljica.

V svoji bolezni je sprejel sv. zakramente za umirajoče in dné 28. rožnika je mirno v Gospodu vzdihnil. Izročil je svojo dušo Stvarniku svojemu, da od njega sprejme plačila za vsa svoja dobra dela.

Mislimo, da svojega skromnega sestavka ne moremo zaključiti bolje nego z besedami Slomškovimi, ki jih je posvetil pokojnim rodoljubom: „Zaupam, da se svetijo njih častita imena v bukvah večne slave, ter jih bomo nekdaj veselo čitali, ako jih bomo zvesto posnemali v pravi krščanski ljubezni in v rodoljubju. Kakor mile zvezde na milem nebu migljajo, tako nas vabijo, nas milo zovejo in mogočno vlečejo rajni naši rodoljubi, rekoč: Vrli Slovenci, ne pozabite, da ste sini matere Slave! Naj vam bo drago materno blago: sveta vera in pa beseda materna! Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske národne omike! Naj vam sveti, mladi rojaki, rodoljubnost iz naših grobov kakor večerno solnce, ki se po hribih in dolinah ozira, katere je na svoji poti lepo osevalo in ogrevalo ter jim dalo novo življenje. — Kakor nam, bo minula vsa posvetna čast tudi vam; za večno slavo torej skrbite! — To je rajnih rodoljubov glas, tako na delo vabijo nas. — Prijatelji, Slovenci! Rajnih Slovencev posnema bodi naša slava, bodi naše pristréno veselje! In kakor sem rekel, tako bodi!“

Nepozabnemu pokojniku — večni mir!

Pogreb.

Pogreb se je vršil v ponedeljek dné 30. junija ob veliki udeležbi. Prihiti so domači farani, da spremljajo svojega dolgoletnega dušnega pastirja k zadnjemu počitku, pa tudi precej ljudstva iz sosednih far. Duhovnikov se je zbralo 50, in se je za pokojnika bralo 18 sv. maš. Na čelu duhovščine je bil mil. g. stolni prošt L. Einspieler; dalje so bili navzoči preč. gg.: stolna kanonika dr. J. Somer in J. Vidovic (kot zastopnik mil. g. škofa), prošta Trobeš in Izop, dekani: And. Wieser, H. Angerer, Š. Bauer; velikovski kol. kapitelj je prišel polnoštevilno z g. dekanom Jan. Wieserjem na čelu. Zastopani so bili tudi celovski kapucini in jezuitje, usmiljeni bratje iz Št. Vida, šolske sestre iz „Národne šole“.

Izmed odličnih posvetnjakov omenjamo p. n. gg.: okrajni glavar pl. Mayrhofer in dr. Kulterer iz Velikova, dr. V. Janežič, prof. Schrey, V. Legat, dr. Kušej in vpok. učitelj Germič iz Celovca, notar Svetina iz Pliberka itd. Zastopane so bile občine: Šmihel nad Pliberkom po g. županu in dveh svetovalcih, Rikarjavas po g. županu Boštijančiču, Dev. Marija ob Zili po gg. županu Mörtnu, nadučitelju

PODLISTEK.

Gospod pa znajo, gospod!

(Povest iz naših gor. — Napisal Gorjančev Franc.)
(Dalje.)

„Úrok bi pregnal Jerneju,“ mu je tiho šepnil na uho.

„Ha, ha, ha; ali vi še tudi verujete take babje čenče; kaj? Ali res mislite, da se je Jerneja prijel úrok?“

„Kaj pa drugega? Mladi hočete biti zmiraj modrejši od nas.“

„Nič modrejši, nič, pa tako — — —.“

„No, no, Vrbnik, kaj pa se vam Vidmar zopet laže,“ oglašil se leški gospod. Popil je po sveti maši hitro svojo kavo in prišel med župljane, da se zmeni z njimi o tem in onem; saj so ljudje vedeli zmiraj kaj novega povedati. Gospod pa se je zanimal za skrbi in težave svojih ovčic. Pomagal je, kjer je mogel. Namežiknil je skrivaj Vidmarju, ki ga je hitro razumel. Ljudje so pravili, da ke-dar se snideta Vidmar pa „gospod“, je gotovo kaj smeha.

„No, saj pravim, da Vrbnik gospoda nič ne uboga; vse besede so bob ob steno. Kolikokrat je že rekel pri nauku, da tiste babje čenče, vraže verovati, je greh, pa nič ne pomaga. Gospodove besede se v tem oziru čisto nič ne primejo očeta.“

„Menda pa ne bo res,“ se odreže župnik.

„Da bi ne bilo!“

„Kaj pa sta imela prav za prav?“

„Pravil sem Vidmarju, da bi rad videl Medveda, da bi prišel in pregnal Jerneju úrok.“

Gospod se nasmehne, Vidmar pa tudi.

„No, če res mislite, da ima Jernej úrok, pa le pošljite po Medveda, če pa ne bo nič opravil, bom pa jaz poskusil, kar morem in znam. Pa še ni tako, da bi Jerneju ne pregnali úroka. Pa to mi morate obljubiti, da boste vse tako storili, če bo vam le količkaj mogoče, kakor bom vam svetoval. Ali boste?“

„Bom, bom!“

Ljudje so se polagoma razšli, vsak na svoj dom.

Župnik je zapazil Vrbnikovega Jerneja, ki se je pogovarjal s sosedovim sinom in ga poklical k sebi v župnišče. Dobra duša je bil leški gospod. Vsakemu je rad pomagal. Vrbnikovega Jerneja pa je že tedaj, ko je hodil še v šolo, imel rad. Imel je bistro glavico. Na vsako vprašanje je vedel primeren odgovor. A župnik je poznal tudi Vidmarjevo Vido. Dobro je vedel, da je pošteno, nepoplačeno dekle. In zatorej se je razveselil, ko je zvedel, da se Jernej pa Vida rada vidita. Bila sta si v značaju jednaka, v svojih nazorih sta se popolnoma strinjala, kaj hočeš še več? Kar zvezal bi ju bil rad, ker je vedel, da bi bil to srečen, vzoren zakon.

„Ti, Jernej, oče mi je pravil, da imaš úrok. Ali je res?“ Jernej se je nasmejál.

„No, no, le ne smejaš se prezgodaj. Ali se te je reš prijel?“

„Úrok? Kakšen úrok? Saj jih ni úrokov.“

„Seveda jih ni, a ljudje tako pravijo, da se mladih ljudi večkrat primejo, da tega sami še zapizijo ne.“ — Jernej je lahno zardel.

„Ali ne? Že vem, kaj imaš na srcu; ženil se bi rad. Ne?“ — Jernej je povsesil oči.

„No, no, ni se ti treba sramovati, kar povej! Ali ni res?“

„Je res, je!“

„No, dobro! Ali z očetom nisi še nič govoril o tej zadevi?“

„Sem že, a so mi odbili.“

„Koga so odbili?“

„Vidmarjevo Vido. Druge pa ne maram.“

Nekaj časa je župnik pomislil, potem pa je dejal: „Prav si imel, da si si izbral tako nevesto. Skušal bom očeta za ženitev pridobiti, če pojde.“

„Lepo prosim, recite, recite kako modro, da bode oče uvidel, da sem na pravem potu.“

„No, le brez skrbi bodi, že bo, že. V sredo pa zopet pridi. Veš? Pa za gotovo!“

IV.

Popoldne je prišel Medvedov očka k Vrbniku. Privlekel je s seboj raznovrstnih zelišč in posušeni cvetic. Nataknil je tiste vegaste očali in preiskoval in gledal, da ga je moral vsakdo spoštovati, kdor ga je videl.

„Kako dolgo pa je že od tega, odkar je bolan?“ vpraša Vrbnika.

„Minulo bo skoraj osem dnij. Skusite, sku-site, da mu ne bo treba h gospodu hoditi!“

(Dalje sledi.)

Ellerju in župniku Strojniku. Navzoča je bila tudi domača požarna bramba s svojim načelnikom, g. županom Lavre-tom in šolska mladina z gg. učitelji. — Mnogo odličnih oseb od raznih strani je brzojavno ali pismeno izreklo svoje sožalje ob smrti g. prošta.

Mrtvaške obrede je vodil mil. g. prošt L. Einspieler, kateremu so azistirali gg. Kindlman, Hribar in dr. Quitt, ter je daroval tudi slovesno črno mašo. Po tisti je g. tajnik Rozman v nagrobnem govoru slikal bogoljubno življenje pokojnikovo, ki je bil vzor blagega moža, častivrednega duhovnika, iskrenega Slovenca.

Na to smo v pokopališki kapelici položili k zadnjemu počitku nepozabnega nam prošta L. Serajnika zemeljske ostanke, kjer čakajo ob strani njegovih prednikov vstajenja.

Pozor!

„Blíža se železna cesta!“

III.

Kako naj se zavarujemo proti premočnemu vplivu tujega kapitala?

1. Ne odstopajmo tujcem svoje zemlje? Vsak posestnik naj dá moško besedo, da ne prodá tujcu za nobeno ceno niti koščka zemlje. Če bi imel tudi kak trenotni dobiček pri prodaji, je vendar veliko večja škoda za skupni blagor našega národa, ako se vgnezdijo med nami tujci. Dokler ima tujec med nami le premakljivo premoženje, ostane tudi on še premakljiv; ko si pridobi pa na naših tleh lastno zemljišče, zapiči se v naše národno telo kot klop, in se ne dá z lepa več odtrgati.

Ne daj Bog, da bi v sedanjih nevarnih razmerah gledal vsak le na to, da si opomore sam, če tudi bi pahnil s tem mnogo svojih sorojakov v gospodarski propad — v beraštvo. Zato bi bilo po moji misli dobro, ako bi premožnejši gospodarji v posameznih krajih ob železnični črti sestavili nekak odbor, ki bi imel najprej dolžnost, paziti, da ne bi tujci koga pregovorili, da bi jim prodal kaj sveta. V skrajni potrebi moral bi biti pa ta odbor tudi pripravljen, na skupne troške dotičnemu gospodarju odkupiti posestvo, po katerem bi segal tujec. — Učimo se od nasprotnikov, Nemcev. Kako postopajo oni z drugimi národnostmi v tem oziru:

Na nekem shodu južno-tirolskih Nemcev sklenili so to velevažno resolucijo: „Bojkot Italijanom na vsej črti. Nobeden Nемец ne kupi od Italijana najmanjše stvari, a mu tudi ne prodaja ničesar. Zlasti ni prodati Italijanom niti pednji nemške zemlje in za nobeno ceno.“ — Vrhutega izganjajo Prusi z veliko brezobzirnostjo slovanske delavce, rudokope in premogarje iz svoje dežele. Sedaj nameravajo celo ustanoviti posebno agitacijsko društvo po vsej Nemčiji, ki bo povspeševalo izganjanje Slovanov od ondi. To bi bil hud udarec.

Če se pa Nemci ne sramujejo takih krivičnih in posilnih dejanj, ali se bomo mi sramovali braniti proti njim ono, kar po pravici in dolžnosti lahko branimo; ali ne bomo čuvali svoje rodne gruda, svoje s krvjo naših dedov in z našim znojem napojene zemlje?

2. Ne delajte dolgov pri tujcih! „Varuj te Bog dolga in slabega tovariša“, pravi star pregovor, ker, kdor bo dolg imel, ne bo niti na Božič vesel. — Slovenci ob novi železnični progí, varujte se dolgá sploh, kolikor le mogoče; a še bolj slabega tovariša, — tujca. Ako ste dolžni domačinu, dolžni ste enkrat; ako se pa zadolžite pri tujcu, dolžni boste dvakrat.

Vemo, da dolgovi so bili in bodo; ne odpravijo jih vsi socialni načrti. Toliko pa vendar lahko storimo dandanes Slovenci na svoji zemlji, da nas ne bodo imeli tujci zapisanih v svojih — črnih bukvah. Saj imamo lastne hranilnice in posojilnice. Dočim sovražnik dela, ne smemo mi spat. On je lačen naše lepe zemlje. Ako mu pridemo po dolgovih v kremplje, začel nam bo peti podoknice — z bobnom.

3. Obdelujte umno in pridno svojo zemljo! Kmetje, ne bodite prestarokopitni! Ne govorite več: „Moj oče je delal tako, in je živel, jaz bom tudi.“ — Družba sv. Mohorja izdala je več knjig o umnem kmetijstvu. Otrsite sedaj ž njih prah, berite jih pazljivo in delajte, kakor vas učé. — Posvetujte se, predarjajte, na kateri način bi vam več donášala kmetija, posebno sadjereja in živinoreja. Imejte na zemljiščih pridelke, ki so za domači živež in za kupčijo več vredni. Kar vas je trdnejših, premožnejših kmetov, pošljite katerega svojih sinov v kmetijske šole, da se naučé tam umnega kmetovanja ter da bodo potem doma še drugim v vzgled in posnemo. Kmetje, bodite v pravem pomenu — naprednjaki!

4. Trgovci in krčmarji, bodite postrežljivi in pošteni! Prijazno in uljudno strežite vsem brez razločka, in ne pozabite, da živite

od drugih. Jedino ta pot bo, osobito v sedanjih razmerah, za vas varna in prava. Delajte tako, da boste vi služili domačemu ljudstvu, začasno tukaj stanujočim tujcem in mimogredočim potnikom, — ne pa oni vam; tako vam bo vsakdo privoščil obilnega dobička. — Neumno, grdo in krivično bi bilo, ako bi hotel ta ali oni trgovec kar čez noč obogateti in bi začel zato domačine in tujce dreti s previsokimi cenami. S takim ravnanjem kopal bi le sam sebi jamo. Tuji gostje bi se ga, kolikor bi mogli, ogibali; domačini bi pa sami klicali tuje trgovce in krčmarje v deželo samo, da bi se rešili domačih pijavk in oderuhov.

Slovenski trgovci in krčmarji! Izbijte naj odsej za vedno izmed vas vsak sled nezdrave, pogubne konkurence, — vsak sled nevoščljivosti in škodoželjnosti. Bodite med seboj v ljubezni, proti tujcem pa — oprezni. Kedarkoli se Slovenci zavidamo, tujcem gradove zidamo. Naša nevoščljivost in nesloga sta najboljša krma za tujčevo mošnjo. — S združenimi močmi vsprejmimo združene nasprotnike!

5. Gospodarji, ki imate kaj pod palcem, združite se za časa! V krajih, ki leže ob progí, bilo bi železi, da bi se sedaj ob času gradnje gospodarji združili ter naredili zunaj domače vasi lesene barake, kjer bi imeli delavci skupne spalnice. To bo prineslo dotičnim gospodarjem gotovo lepega dobička. Kako nevarno bi bilo v vsakem oziru, ako bi delavci spali v vaseh po tesnih bajtah, skednjih in šupah, kjer leži pri nas navadno tudi del domače družine. Varuj nas Bog ognja — npravnega in materijalnega! — Saj bo kljub vsej previdnosti in skrbnosti veliko, veliko žrtev — nedolžnosti.

Sicer bo pa delavcev toliko, da ne bodo imeli dovolj prostora v naših hišah, če bi jim ga tudi hoteli odstopiti. Ako ne bodo torej domači posestniki pripravili delavcem barak za prenočišče, pripravili jih jim bodo tuji podjetniki, ki bodo s tem pa tudi ves dobiček odnesli.

Vse, kar sem omenil do sedaj, imelo bi biti nekaka bran proti navalu tujega kapitala. Nikakor ne smem ne trditi, ne nadejati se, da bodo našeta sredstva moč tujega kapitala vničila; prepričan sem pa, da jo bodo vsaj znatno oslabila. In edino le iz tega prepričanja priporočam ta sredstva svojim rojakom.

Dopisi.

Slovenci! Zakurite na večer 4. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov.

Beljak. (Kresovi. — „Sonnwendfeuer.“) Nemci se, kakor vidimo pri njihovih kresovih, takomenovanih „Sonnwendfeuer“ zmirom bolj vsiljujejo v slovenske kraje. Tako smo opazovali v Beljaku več kresov na slovenskem, kakor na nemškem kraju beljaške okolice. S tem hočejo pokazati, da nas Slovence na Koroškem samo še tripijo. Večinoma so šli kurit kresove Beljačani sami, posebno na Kepi, Mali Kepi in obližju so se odlikovali. Seveda tudi ni manjkalo kresov slovenskih poturic, ko čutijo na sebi in v sebi vse prej, kakor potomstvo slovenske matere. Ako mi Slovenci že mirno gledamo te dogodke samooblastnih Nemcev, naj pa se vendar sami toliko zavedajmo, da ne gremo spat na predvečer godu sv. Cirila in Metoda, ampak damo tudi nestrpnim nasprotnikom videti s svetlimi kresovi, da bivajo na slovenski zemlji vendar še Slovenci. Tedaj národnjaki, ne ustrašite se tega truda in vzdignite se na predvečer godu sv. Cirila in Metoda na višine. dramit speče sorojake. Lahko bi zakurili kresove tudi pastirji na planinah in kmetje-posestniki na višinah. Nemci imajo za napravo svojih kresov poseben odbor, mi pa pokazimo, da žene nas k temu lastni nagib in národni čut!

Lipa nad Vrbo. (Spreten kolesar.) Slavna zmaga nemškutarjev pri občinskih volitvah je popolno zmedla glave lipški „inteligenci“, tako da je lipški učitelj pri belem dnevu na široki državni cesti blizu postaje dné 15. junija povozil neko staro slabotno ženico, ki se je vračala od sv. maše domov. Pripeljal se je zanjo ter se s tako silo zagnal v njo, da jo je na tla podrl, kjer se je močno poškodovala na glavi. Opoznamiti je treba, da je za ta junaški čin od provzočitelja prejela velikodušni dar celih — 25 krajcarjev. „Heil!“

Rož. (Krvina in „pok.“) Velik lovec pred Gospodom in znan po vsem Rožu je naš ljubi Krvina. Oni dan je šel iskat lovske sreče za srnjakom in boginja lova mu je bila ta dan posebno naklonjena: Kakor bi zrastel iz zemlje, stoji pred njim lep „pok“. Krvina kot neustrašen lovec pomeri — ustrelí — srnjak obleži! Krvina veselja kar iz sebe, da je po tolikih potih ustrelil tudi — „poka“, vrže puško v stran in hiti, da vzdigne

srnjaka. A ta, ne bodi len, začne migati in se postavi Krvini po koncu, ga tudi nekoliko obdela, da je mogočni lovec, že okrvavljen, prisiljen ga zopet izpustiti. Krvina je bil nabasal samo drobne kroglice in tako njegov strel, dasi je srnjaka zadel v čelo, ni bil smrtonosen. Srnjak se ni niti poslovil, marveč brez slovesa izginil v gošči. Pravijo, da bo sloveči čebelar iz spodnjega Roža ves dogodek ovekovečil v lepi podobi na svojem naj-novejšem panju.

Št. Jakob v Rožu. (O predoru.) V ponedeljek 23. jun. so v Področici pri predoru imeli posebno slovesnost: položili so prvi temeljni kamen v predor. Slovesnosti vdeležil se je tudi naš deželni predsednik g. pl. Freydenegg in naš okrajni glavar, g. vladni svetovalec J. Schuster; z Dunaja prišel je sekcijški načelnik Wurmb — in mnogo drugih gospodov iz Celovca. Pri gradu se je zbral zastop občine Št. Jakob, šolski svet št.-jakobski, g. župnik, gg. učitelji, da so pozdravili g. deželnega predsednika. K pozdravu je prišlo tudi rožeško veteransko društvo s svojim poveljnikom gosp. I. Arneje-em. Popoludne sta prišla g. deželni predsednik in g. okrajni glavar v občinsko pisarno v Št. Jakob, kjer se je zbralo mnogo število mož, ki so se odločno pritožili proti temu, da je vožnja za predor prevzel žid, domačini pa so sedaj brez zaslužka. G. deželni predsednik je obljubil ukreniti vse, kar je le v njegovi moči, da domačini zopet dobijo zaslužek. Bomo videli, koliko bode g. deželni predsednik premogel proti židu.

Škocijan. (Godovanje. — Razno.) Naš č. g. župnik Alojzij Ledvinka je obhajal dné 21. junija čvrst in zdrav svoje godovanje. Na predvečer so mogočno gromeli topiči, domači močni moški zbor pa mu je zapel prav lepo nekaj pesmij za podoknico. Ubrano se je v tihí noči razlegala ljubka pesem slovenska, ne samo č. g. župniku na čast, temveč tudi izurjenim pevcem v čast in ponos. — Velika nesreča je zadela pred kratkim dva naša posestnika p. d. Komarja v Malivasi in Stvara v Srejah. Poginuli sta jima kobili, in ima posebno Komar veliko škodo. — Za lepo svoto 800 kron pa je prodal naš župan, Janez Picej, lepega konja Leitgebu v Sinčivasi. — Furjan si je napravil letos tudi opekarno; izdeluje izvrstno opeko, ki mu obeta donašati lepih dobičkov.

Šteben pod Juno. (Ogenj.) Dné 25. junija po polnoči je bila naša vas v veliki nevarnosti! Začelo je namreč goreti pri p. d. Gražar-ju in v kratkem se je vžgalo tudi Gomrnik-ovo pohišstvo. Ogenj je uničil 6 poslopij; to je še bila sreča, da je pihal veter od vasi, sicer bi bila nesreča še večja. Na ognjišče je prišla takoj domača slovenska požarna bramba in požarni brambi iz Malevasi in Pliberka. Pri tej priložnosti se je pokazalo, da se slovenska komanda prav dobro obnese. Uzorno je bilo obnašanje pliberških gasilcev, h katerim bi naj šel načelnik malovaške požarne brambe nekoliko v šolo, da bi ne postopal tako robato.

Globasnica. (Naša šola.) V zadnjem dopisu iz Globasnice je bilo brati, da se imajo gledé naše šole vršiti nekatere premembe; je Bog daj, da bi se to zgodilo v prid šolstva. Kakoršne so tu pri nas sedanje šolske razmere, je že prežalostno; v obče je znano, da imamo dve šoli, katere nam je dala 1892. l. šolska oblast, ki povsod Slovincem nasproti krivično postopa. Če bi ji le količkaj bilo na tem, da se šolstvo pri nas zboljša, bi sama že davno posredovala, da se tolikokrat imenovani priziv iz leta 1892. reši. Letos je vsaj nekaj storila. Dné 17. in 18. sušca sta prišla pregledovat našo šolo deželni in okrajni šolski nadzornik; čudno se nam je zdelo, da se g. deželnemu nadzorniku ni zdelo vredno nekoliko dalje časa pomuditi se v slovenskem razredu. O tem pregledovanju bomo svoječasno že še več poročali; za sedaj moramo iz gotovih vzrokov še molčati. Omeniti hočemo le to, da v kljub dvadnevnu pregledovanju obadva gg. nadzornika nista videla, da se v 2. razredu dvojezične (utrakvistične) šole ne rabi niti ena slovenska učna knjiga, razun — katekizma. To bo pač vsak priprost kmet uvidel, da vsak, ki se hoče, recimo kakega rokodelstva priučiti, potrebuje k temu primernega; če smatra šolska oblast šolo za utrakvistično (to je šolo, v kateri se učita obadva deželna jezika), mora ta imeti tudi potrebne knjige, da doseže svoj cilj. Stariši, kateri morate toliko žrtvovati za otroke, ali ne uvidite, kako se vam od nasprotne strani vedno trdi: saj se tudi v nemški šoli učijo slovensčine! Dné 18. sušca t. l. je poklical na poziv č. kr. deželnega šolskega sveta gospod nadzornik Ju van krajni šolski svet pred se, da se dogovori ž njim o tukajšnji šoli. Da zanprej razmere ne morejo ostati več takšne, kakoršne so do sedaj, vsak uvidi; c. kr. ministerstvo našega priziva noče rešiti in šolstvo trpi radi tega že deset let. Kakor je g. državni poslanec dr. Žitnik v svojem govoru dné 15. aprila prav povedal, od c. kr. deželnega šolskega sveta koroškega izdane naredbe, da se obstoječe šole v enem in istem šolskem okraju (občini) razdelijo v slovensko

in utrakvistično šolo pod enim voditeljem, po dose-
danjih skušnjah tudi v didaktično-pedagogičnem
oziru (gledé na pouk in vzgojo) in gledé na soci-
jalne razmere v dotičnih občinah niso primerne
ter so škodljive za skupno bivanje občanov. Dokaz
zato so skušnje v šolskih okrožjih, oziroma občinah
Globasnica in Šmihel (Bistrica) pri Pliberku.
Od c. kr. deželnega šolskega sveta l. 1892. uka-
zana ločitev tamošnjih šol v slovensko in utrakvi-
stično v eni in isti občini povzroča zdaj
vsako leto vedne razprtije in neslož-
nost med učitelji in stariši, kakor prepire
in nasprotstva med šolo obiskujočimi
otroci, dà, mnogokrat v eni in isti družini.
Posebno se to nasprotovanje ponavlja ob vsakolet-
nem šolskem zapisovanju. — Kje pa je še-le uspeh
šole! Z žalostjo moramo pibiti, da ravno v sloven-
ski šoli niso uspehi takšni, kakor bi jih pričakovali,
a temu ni kriva šola, temveč kdo drug; če se učitelj
celo pred otroci sramuje govoriti slovenski, se
že vidi, kakšno mržnjo ima do slovenščine. Ako
se otrokom ubijajo v glavo čisto krivi pojmi, n. pr.
ženske nosijo „pečo“ tudi okrog vrata (gotovo mu
je neznano, da je „peča“ del narodne noše kranj-
ske), če otroci pišejo n. p. namesto farovž (bi
li ne bilo boljši, ako bi se seznanili z besedo „žup-
nišče“?) faroš, tedaj pač vsak uvidi, kakšno slo-
vensko šolo imamo. Z ozirom na tako žalostne
razmere je krajni šolski svet v svojem pogovoru z
g. nadzornikom Juvanom, kateri se je pri celem
poldrugo uro trajajočem razgovorjanju pokazal prav
uljudnega in prijaznega ter je govoril z vsemi
člani krajnega šolskega sveta izključno sloven-
ski, sklenil, da se šoli združita, kateremu koraku
se je pridružil tudi občinski odbor, a z izrecno
opombo, da se to le zgodi do časa, dokler
se priziv ne reši. Pogoji, pod katerimi sta ta
dva zastopa za začasno združenje, so ti-le: v
I. razredu mora biti učni jezik slovenski in učna
knjiga „Začetnica“; v II. in III. razredu se začne
učiti tudi nemščina, a na podlagi slovenskega ma-
terinega jezika, kateri se pa mora tudi učiti kot
obligaten (obvezen) učni predmet, torej morajo ti
razredi imeti tudi slovensko berilo in slovnico. Če
nam c. kr. deželni šolski svet to, potem pa tudi
slovenskega jezika z možnih učiteljev dá,
kateri nas Slovencev ne bodo sovražili, bo se naše
šolstvo gotovo zboljšalo.

Šmihel nad Pliberkom. (Nemške razgled-
nice. — Šola.) V zadnjem dopisu (iz Šmihela)
ste, g. urednik, pristavili, da je potrebno neusmi-
ljeno postaviti na „pranger“ vse one, ki v sloven-
skem kraju ljudem vsiljujejo ali ponujajo nemške,
dà, protiaustrijske razglednice. Res bi bilo prav
tako, a na deželi smo malo bolj usmiljeni, kakor
vi tam zgoraj pri hudobnem „lintvernu“ in zato za
sedaj še molčimo, upajoč, da bo naš opomin itak
dosegel svoj namen in da se omenjene oglednice
ne bodo več prodajale. Ravno tako pričakujemo,
da si bodo vsi naši trgovci naročili mesto tako iz-
zivajočih pruskih razglednic, razglednico družbe sv.
Cirila in Metoda, ter vžigalice in tudi sveče ravno
iste družbe. Slišali smo, da je nekdo, zahtevajoč
slovenske vžigalice, opetovano dobil odgovor: da so
med potjo. Sedaj so menda že došle, saj iz Ljub-
ljane do nas ni tako daleč. Na vas, slovenski ro-
doljubi je, da zahtevate narodno blago in tako pri-
silite one, ki živijo od vas, da podpirajo tudi našo
slovensko stvar. Zahtevajmo tedaj slovenske raz-
glednice, vžigalice in sveče, saj so ravno tako dobre,
kakor druge. — Naša šola je sedaj iz trirazredne
postala dvorazredna, dokler se vrne g. učitelj Her-
zele, ki obiskuje za šest tednov gospodarski tečaj.

Novičar.

Na Koroškem.

Pokojnemu proštu L. Serajnik-u smo že
v tej številki posvetili daljšo spominsko črtico, kar
storiti je bila tem bolj naša dolžnost, ker je bil
pokojnik vedno zvest prijatelj in podpornik našemu
listu. Radi tega pa smo morali izpustiti mnogo
drugih stvari, dopisov in novic. Vemo, da nam
gg. dopisniki in bralci tega ne bodo zamerili.

Koroški deželni zbor je imel zadnji teden
samo par sej. Bil je razgovor tudi o novem vo-
lilnem redu. Naš posl. Grafenauer je ob tej priliki
krepko prijemal nemške nacjonalce. Da jih je
prijel res dobro, kaže javkanje po vsem liberalnem
časopisju. Več prihodnjic.

Za „Učiteljski dom“ so darovali: G. W. Se-
rajnik 10 K; g. Schmied, župnik v Solčavi 10 K;
g. Mart Mečko, župnik v Kapeli 5 K; g. Vid Jan-
žekovič, kaplan v Ljutomeru, 3 K; g. Jož. Cerjak,
župnik v Rajhenburgu, 10 K; sv. Antona kruh 12 K;
g. Jern. Pšeničnik se je zavezal plačati 100 K,
kadar društvo začne zidati svoj dom. Č. g. J. Wieser,
dekan v Velikovecu 100 K, g. Val. Weis, kanonik

10 K; g. Fr. Treiber 10 K; g. Fr. Reš 5 K; g.
J. Volavčnik, župnik na Rudi, je daroval že dné
26. aprila 20 K; Fr. Ks. Meško, župnik v Št. Da-
nijelu, 5 K; Vesela družba, zbrana dné 29. junija
t. l. pri narodnem krčmarju gosp. Šlajharju v Logi-
vasi 9 K.

Iz slovanskega sveta.

Židje na Ruskem. Ruska vlada ni dovolila
židom naseljevati se v Sibiriji. Vse prošnje v tem
oziru so bile odbite. Zakladi Sibirije bodo torej
ostali židom nepristopni. Najnovejša in najvišja
postavodajalna oblast Rusije, senat, je izdal odlok,
po katerem so tudi tisti židje, ki imajo vsled svoje
višje omike pravico in dovoljenje, naseljevati se v
celi Rusiji, iz Sibirije izobčeni. Število židov na
Ruskem znaša bojda samo 5,189.000. Židje smejo
prebivati samo v določenih okrajih, toda tudi tam
le v mestih, na deželi pa nikoli. Največ židov je
v zahodnih okrajih. V 59 okrajih severne in vzhodne
Rusije židov ni, v 38 okrajih samo 0.01 % pre-
bivalcev. Srečna Rusija!

Izumirajoče slovansko pleme. Na obrežju
baltiškega morja izumira slovansko pleme, ki se
je samo imenovalo „Slovinci“ in je spadalo k
polabskim Slovanom. Po poročilu, katero je o po-

labskih Slovincih objavil v „Sl. Pol.“ g. M. Me-
krowski, bilo je tam še pred 12 leti 721 oseb, ki
so govorile v slovanskem jeziku. To število je se-
véda vsako leto manjše. Zadnji Slovinci na smrtni
postelji zahtevajo od sorodnikov, da bi jim položili
v trugo molitvenik v materinskem jeziku. Ta gin-
ljiva šega priča, kako so ljubili svoj materinski jezik.

Slovinci, spominjajte se Velikovške šole!

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Globasnico
in okolico priredi v nedeljo dné 6. julija 1902 svoj prvi
shod kot jubilejno slavnost v proslavo svetega
Očeta Leona XIII. Vspored: 1. Ob 8. uri zjutraj slovesna
sv. maša s „Tedeum“. — 2. Popoldne ob 3. uri slav-
nostni shod v gostilni g. Ferdinanda Krajger-ja p. d.
Žlokar-ja v Štebnu z zanimivim vspreodom. — Pri shodu
bode sodelovalo med drugimi tudi I. koroško tamburaško
društvo „Biserica“ iz Celovca. — K obilni udeležbi vabi
odbor.

Loterijske številke od 28. junija 1902.

Linc 18 73 86 16 58
Trst 34 42 2 51 45

Potrtega srca naznanjam v svojem in vseh sorodnikov imenu, da so predragi nam stric
in stari stric, prečastiti gospod

Lovro Serajnik,

inful. prošt kolegijalnega kapiteljna velikovškega, nadžupnik tinjski, bivši dekan, starosta koroških duhovnikov in
biserni mašnik, vitez reda železne krone III. vrste, nositelj častne svetinje, častni občan št. jakobski v Rožni dolini itd.

dné 28. t. m., ob 2. uri popoldne, v 94. letu svoje starosti, prejemši sv. zakramente, mirno
v Gospodu zaspali.

Njih truplo se je dné 30. t. m. ob 10. uri predpoldnem v tinjski proštjniji slovesno bla-
goslovalo in po končanem cerkvenem opravi in sv. mašah v pokopališki kapeli v Tinjah k
zadnjemu počitku položilo.

Nepozabnega rajnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin!

Naj počivajo v miru!

V Tinjah, dné 1. julija 1902.

Volbenk Serajnik,

provizor proštjnjske nadžupnije v Tinjah.

Slikarskega učenca,

kateri je že dovršil šolo, takoj sprejme

Ivan Graber

v Štebnu, pošta Malošče (Mallestig) na Koroškem.

V najem se dá

pričenši z novembrom 1902 kmetija (polje in
poslopje) gradú Töllerberg (Smarjeta) pri Ve-
likovecu. Obsega 130 birnov posetje, 25 oralov
travnikov, sadje za mošt. Več pové Lovro Woštar
v Töllerbergu, p. Velikovec. Koroško.

Salame

ogerske 1 gld. 70 kr., domače iz šunke 1 gld. 20 kr., do-
mače 1 gld., dunajske 80 kr., šunko brez kosti (Roll-
schinken) 90 kr. in 1 gld. 10 kr., suho meso 70 kr., suho
slanino 70 kr., glavino brez kosti 40 kr. kilo, velike kranj-
ske klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil naprej
po povzetju, in sicer le dobro blago,

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Kdor

resno namerava kupiti posestvo na Koroškem,
naj se zaupljivo obrne do vsestransko znane
in dobre

pisarne za prodajo posestev

Jurija Dörer-ja,

hišnega posestnika in gostilničarja

v Št. Vidu ob Glini na Koroškem.

Tam so zabeležene: za mesto ali deželo, za leto-
višča, blizu jezer, v krasnem kraju: male kmetije,
kmetije s pašniki, mala in velika posestva, vile,
mestne hiše z ali brez trgovin, za gostilne,
kupčijo in razne obrti.

Ustmena pojasnila, oziroma ogledo-
vanja brezplačno.

Ponudbe za nakup ali prodajo vsake vrste
se sprejemajo vsak čas in brezplačno.

Vajenca

za specerijsko trgovino iz poštene hiše
in s potrebnim znanjem sprejme

A. Prosen,

trgovec v Celovcu.

Zajamčeno pristno mašno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi priporočal je knezo-
škofijski ordinarijat ljubljanski v svojem listu leta
1898. za nakup zajamčeno pristnega mašnega
vina vč. duhovščini zato, ker je omenjeno društvo
gledé razpošiljanja mašnih vin pod strogim nadzor-
stvom župnika-dekana v Vipavi. — Razpošilja se
od 56 litrov naprej po 34 kron in više po stopinjah
kvalitete za 100 litrov loco kolodvor Postojna.
Rdeče namizno vino — kakor tudi večje mno-
žine — ceneje. — Na zahtevanje pošiljajo se vzorci.
Posoda se zaračuni po dobavni ceni ali se ista vrne
franko v šestih tednih.

Kmetijska zadruga v Vipavi (Kranjsko).

Dvoje posestev

s stanovanji in gospodarskimi poslopji se prodá v
Rutu, občina Hodiše, dve uri od Celovca. Po-
sestvi ste na solčni strani eno ob drugem, imata
19 hektarov, 88 arov in 64 kv. metrov polja, trav-
nikov, paše in gozda in sta popolnoma uravnana.
Prodasta se posamič z vso opravo ali brez nje za
ugodno ceno. Franc Brinskelle, poštar, Hodiše.

Vino,

100 litrov belega po 12 do 20 gold.,
100 litrov črnega po 12 do 17 gold.,

prodaja

Franc Kraut, trgovec v Pliberku.

Tudi vsprejme enega učenca, ki je zmožen slo-
venskega in nemškega jezika v govoru in pisavi.